

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0404U004141

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 12-11-2004

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вишневський Станіслав Олегович

2. Vyshnevs'kyi Stanislav Olegovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 03.00.05

Назва наукової спеціальності: Ботаніка

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 13-10-2004

Спеціальність за освітою: 7.010103

Місце роботи здобувача: Інститут ефіроолійних та лікарських рослин УААН

Код за ЄДРПОУ: 04684248

Місцезнаходження: 95034, Україна, м. Сімферополь, вул. Київська, 150

Форма власності:

Сфера управління: Українська аграрна академія наук

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 53.369.01

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут ефіроолійних та лікарських рослин УААН

Код за ЄДРПОУ: 04684248

Місцезнаходження: 95034, Україна, м. Сімферополь, вул. Київська, 150

Форма власності:

Сфера управління: Українська аграрна академія наук

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.19.25

Тема дисертації:

1. Цитологічні дослідження видів та гібридів м'яти в зв'язку з завданнями селекції на високу олійність
2. The Cytological investigations of species and hybrids of mint in connection with problems of selection on high oil productions

Реферат:

1. 1. Об'єкти дослідження: залозисті структури видів і міжвидових гібридів м'яти, що здійснюють синтез і виділення ефірної олії. Мета дослідження: вивчення структурно-функціональних особливостей секреторного процесу у міжвидових гібридів м'яти (*M.aquatica* L. x *M.canadensis* L.), які розрізняються за масовою часткою ефірної олії. Методи: анатомо-морфологічний, каріометричний, цитометричний, цитохімічний та інтерферометричний аналіз клітин. Методи математичної статистики. Теоретичні і практичні результати: Установлено, що високоолійні генотипи м'яти відрізняються від низькоолійних високою щільністю ефіроолійних залозок на одиниці площі листка, збільшеним розміром секреторних клітин, що входять до складу залозистих структур, а також збільшеними розмірами ядер і ядерць секреторних клітин ефіроолійних залозок. Секреторні клітини, які входять до складу ефіроолійних залозок, містять переважно диплоїдну кількість ДНК (2С) у ядрі та відрізняються від звичайних клітин епідермісу листка підвищеним рівнем деконденсації хроматину і його активності щодо синтезу РНК. Поряд з цим

встановлено факт наявності секреторних клітин із кратне збільшеною кількістю ДНК (4C), частка яких вища у високоолійного генотипу. Про підвищений вміст РНК і активність білоксинтезуючого апарату свідчить перевищення сухої маси і концентрації сухої речовини в ядерецях у генотипів з високим рівнем накопичення ефірної олії. Новітність нововпроваджуваного: вперше На основі запропонованої схеми багатопараметричної залежності рівня олійності розраховано модель множинної регресії, яка враховує щільність ефіроолійних залозок на поверхні листка та об'єм ядерець секреторних клітин на передсекреторній стадії. Ступінь упровадження: апробація методики на гібридах м'яти *M. canadensis* L. x *M. aquatica* L. Результати досліджень і методичні підходи, викладені в дисертації, були використані для підготовки курсу лекцій і практичних занять у Таврійському національному університеті ім. В.І.Вернадського (кафедра ботаніки) і Кримському республіканському інституті післядипломної педагогічної освіти. Ефективність: розроблені методичні підходи щодо непрямой оцінки селекційного матеріалу м'яти дозволяють інтенсифікувати селекційний процес, скоротити строки на виведення нових сортів. Сфера, галузь використання: селекція ефіроолійних рослин, цитологія рослин, підготовка фахівців

2. Research subjects: glandular structures of species and interspecies hybrids of mint. Research objectives: investigation of structural and functional peculiarities of secretory processes of mints interspecies hybrids (*M. aquatica* L. x *M. canadensis* L.) with different oil-production. Methods: anatomical, morphological, karyometrical, cytometrical, cytochemical and interferometrical analysis of cells. Theoretical and practical results: It's determined that high oil-producing mints genotypes differ from low oil-producing ones in high density of essential oil glands within a leaf, enlarged secretory cells and the enlarged nucleus and nucleolus of secretory cells of the essential oil glands. Secretory cells of essential oil glands mainly contain diploid number of DNA (2C) within the nucleus and differ from common cells of leaf-epidermis in increased recondensation of chromatin and it's functioning in respect of RNA synthesis. Along with it, the secretory cells with multiplied DNA (4C) that high oil-producing genotype mainly contains were found. Increase of dry mass of nucleolus of high oil-concentrating genotypes is an evidence for increased RNA contain and more active albumen. Novelty of introduced: On the basis of proposed scheme of high parameter differentiation of oil-productivity the model of multitude regression that allows density of essential-oil glands within the leaf-surface and nucleolus volume of secretory cells at the stage before essential oil secretion was calculated. Implementation degree: this model was used in practice to estimate obtained mint hybrids which are introduced into production. The results of investigation were used for specialists training in the universities of the Crimea. Effectiveness: scientific background of the method of the estimate mint hybrids allow to intensify the selections process Sphere, sector of implementation: selection of essential oils plants, cytology of plants, specialists training.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бугара Олександр Михайлович
2. Bugara Alexander Mikhailovich

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.05, 03.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевченко Світлана Василівна
2. Шевченко Світлана Василівна

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.05, 03.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бірюльова Емма Григорівна
2. Бірюльова Емма Григорівна

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.05, 03.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Єжов Валерій Микитович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Єжов Валерій Микитович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.